ԱՐԱՐԱՏ
ARARAD DAILY NEWSPAPER
Օրաթերթ
ارارات جريدة يومية سياسية

87-ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 93 (21274) | ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ, 8 ՄԱՅԻՍ 2024 | (4 էջ)

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾԱԴՈՒԼ

Լիբանանի ելեկտրականութեան հաստատութեան պաշտօնեաներու սենտիքան յայտարարեց, թէ այսօր սկսած եռօրեայ գործադուլ՝ հաստատութեան տնօրէնութիւնն ու կառավարութիւնը ամբաստանելով իրենց պահանջները անտեսելու մէջ: Պաշտօնեաները նշեցին, թէ այս երեք օրերու ընթացքին փակ պիտի մնան հաստատութեան գրասենեակները:

ՊԸՐՐԻ.

ԼԻԲԱՆԱՆ ՍՆԱՆԿԱՑԱԾ ՉԷ

Խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրի շեշտեց, թէ Լիբանան սնանկացած պետութիւն չէ, այլ պարզապէս կ'ուզայ վերադարձնել պարտքերն ու աւանդները: «Աւանդները սուրբ են, ուստի պէտք է զանոնք ուշ թէ կանուխ վերադարձնել աւանդատէրներուն», յայտարարեց Պըրրի՝ Պէյրութի եւ հիւսիսի ճարտարապետներու սենտիքայի պատուիրակութիւնը ընդունած ատեն: Խորհրդարանի նախագահը որոշեց յառաջիկայ Չորեքշաբթի՝ 15 Մայիսին գումարել խորհրդարանական նիստ մը՝ քննարկելու համար սուրիացի տեղահանուածներու հարցով Եւրոպական մէկ միլիառ տոլար նպաստին գծով լիբանանեան կեցուածքը:

ԱՆՕԴԱՉՈՒՆԵՐՈՎ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄ

Հըզպալլա երէկ յայտարարեց, որ թռչող պայթուցիկ սարքերով յարձակում գործած է իսրայէլեան «Եուֆթահ» զօրամասի շրջափակին մէջ հաւաքուած զինուորներու վրայ՝ պատճառելով մարդկային եր նիւթական ծանր կորուստ: Միաժամանակ, թռչող այլ սարքերով թիրախաւորուած է իսրայէլեան հակաօդային պաշտպանութեան կայան մը՝ խափանելով անոր աշխատանքը: Իսրայէլեան բանակը իր կարգին խոստովանեցաւ, որ Հըզպալլայի յարձակումին պատճառով մահացած է երկու սպայ:

(Շար.ը տեսնել 4րդ էջ)

ՓԱՇԻՆԵԱՆ.

«ՍԱՀՄԱՆԱԶԱՏՈՒՄ ԿԱՄ ՊԱՏԵՐԱԶՄ»

Հայաստանի մէջ ամէնօրեայ դրութեամբ կը սրի քաղաքական լարուածութիւնը վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի գլխաւորած իշխանութեան եւ Տաւուշ գաւառի առաջնորդ Բագրատ արք. Գալստանեանի ղեկավարած «Տաւուշը յանուն հայրենիքի» շարժումին միջեւ, մասնակցութեամբ քաղաքական եւ ժողովրդային բոլոր ուժերուն եւ խաւերուն՝ Առաջնորդը իր հետեւորդներուն ընկերակցութեամբ կը շարունակէ երթը՝ վաղը Երեւան հասնելու մտադրութեամբ: Այսօր կէսօրին, ընդդիմադիրներու խումբը հերթական երթը կը սկսի Չարենցաւանէն, Աբովեան քաղաք հասնելու մտադրութեամբ: Բողոքող սրբազանին եւ անոր կողքին քալող քաղաքացիներուն պահանջն է «անյապաղ դադրեցնել սահմանազատումի եւ սահմանագծումի հոլովոյթն ու միակողմանի զիջումները Ատրպէյճանին»:

Կիրանցի վարչական շրջանի ղեկավար Կարօ Շահինեան երէկ յայտարարեց, թէ սահմանային աշխատանքները այժմ դադրած են, սահմանային ութ սիւն տեղադրուած է, իսկ Կիրանցի բնակելի հատուածին մէջ մնացեալ երեք սիւներու տեղադրումը առկախուած է, առանց պատճառների բացայայտումի:

Բագրատ Սրբազանին առաջնորդած շարժումին զուգահեռ, վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան երէկ տուաւ մամլոյ ասուլիս մը, որուն ընթացքին ահազանգեց, որ «եթէ սահմանազատումը չշարունակուի, պատերազմ տեղի պիտի ունենայ»: Պատասխանելով հոլովոյթը դադրեցնել պահանջող կոչերուն, ան ըսաւ. «կ'առաջարկեմ դադրեցնել Հայաստանի անվտանգութեան երաշխիքներու ձեւաւորումը, ինքնիշխանութեան հաստատումը: Սահմանազատումը դադրեցնելու հետեւանքը պարզ պիտի ըլլայ՝ պատերազմ պիտի սկսի»: Ըստ վարչապետին, սահմանազատումը Կիրանց վարչական շրջանին համար շատ մեծ լաւ նորութիւն պիտի բերէ եւ այդ շրջանէն սկսած է պատերազմը բացառելու եւ որեւէ հիմքէ զրկելու համար: «Կ'ըսէին, թէ սահմանային Ոսկեպարի եկեղեցին կը յանձնենք, թէ սահմանը եկեղեցւոյ մուտքէն մէկ մեթր անդին է: Հիմա սահմանազատումը կ'ամբողջանայ եւ դուք բոլորդ կ'այցելէք, Ոսկեպարի եկեղեցւոյ մէջ կ'աղօթէք ու կը տեսնէք, թէ այս հոլովոյթը ինչ տուաւ եւ ինչ չտուաւ այդ շրջանին», ըսաւ Փաշինեան: Խօսելով Կիրանցի սահմանագծումին մասին, վարչապետը բացատրեց, թէ 12 կէտերէն 8-ն արդէն յստակացուած է, իսկ երեք կէտ խիստ զգայուն է, այնտեղ սանթիմեթրով է հաշիւը եւ աշխատանքը կը կարօտի յաւելեալ ժամանակի: Խօսելով իր գլխաւորած Քաղաքացիական պայմանագիր կուսակցութեան մէջ պառակտումներու առկայութեան մասին, Փաշինեան վստահեցուց, թէ իր քաղաքական խումբը կը մնայ ամուր: «Համաձայն եմ մինչեւ Նոյեմբեր խաղաղութեան պայմանագիր կնքելու

(Շար.ը տեսնել 3րդ էջ)

ԿՈՒՏԱԿՈՒԱԾ ԽՆԴԻՐՆԵՐՈՒ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ

Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան այսօր Մոսկուայի մէջ պիտի տեսակցի Ռուսիոյ նախագահ Վլատիմիր Փութինի հետ եւ նախագահէ Եւրասիական տնտեսական միութեան խորհուրդի նիստը: Վարչապետը դիտել տուաւ, թէ հայ-ռուսական յարաբերութիւններուն մէջ կուտակուած են բազմաթիւ խնդիրներ, որոնք պիտի քննարկուին Փութինի հետ տեսակցութեան ընթացքին: Փաշինեան երէկ տուած մամլոյ ասուլիսին ընթացքին խօսեցաւ նաեւ հայ-ռուսական յարաբերութիւններուն մասին: Պատասխանելով այն հարցումին, թէ ինչու ներկայ էր Թուրքիոյ նախագահի երդմնակալութեան, սակայն ոչ Փութինի, Փաշինեան բացատրեց, որ Անգարայէն հրաւէր ստացած էր մասնակցելու այդ արարողութեան, իսկ Մոսկուայէն՝ ոչ: «Չեմ կարծեր, թէ ամէն տարի պէտք է մասնակցիլ 9 Մայիսի հանդիսութեան», ըսաւ վարչապետը՝ անդրադառնալով Մոսկուայի մէջ կայացող ամէնամեայ տօնակատարութեան, որուն ներկայ կ'ըլլան բազմաթիւ երկիրներու ղեկավարներ: Խօսելով Հայաստանի մէջ ռուսական հեռատեսիլի կայաններու սփռումի հարցին մասին, վարչապետը նշեց, թէ նկատի առնելով հայ-ռուսական բարեկամական յարաբերութիւնները, Երեւան իր պահանջները խնդրանքի ձեւով 7 անգամ ներկայացուցած է ռուսական լրատուամիջոցներուն, սակայն առանց արձագանգի, որմէ ետք հինգ անգամ ալ ներկայացուցած է պահանջի ձեւով, եւս ապարդիւն: «Մենք պատրաստ ենք եւս երկու անգամ պահանջել վերաբերմունքի փոփոխութիւն, իսկ ետքը եկէք արձանագրենք, թէ ինչ պիտի ըլլայ մեր յաջորդ քայլը», ըսաւ Փաշինեան, նշում կատարելով ռուսական պետական կայաններու սփռումը արգիլելու հաւանականութեան: Նշենք, թէ հարցը կը վերաբերի ռուսական նշեալ կայաններէն վարչապետ Փաշինեանի ու Հայաստանի կառավարութեան նկատմամբ շարունակաբար հնչող քննադատութիւններուն եւ ձեխարձակումներուն:

ՌԱՖԱՀԸ ԶԻՆԱԴԱԴԱՐԷՆ ԱՌԱՋ

Անցնող քանի մը օրերուն շատ քննարկուած Կազայի զինադադարը մինչեւ երէկ գիշեր տակաւին չէր իրականացած, հակառակ արտաքին միջնորդական ջանքերուն, մինչ Իսրայէլ կը սաստկացնէր գործողութիւնները Կազայի հարաւային Ռաֆահ քաղաքին ուղղութեամբ, զայն դասելով «սահմանափակ գործողութեան» ծիրին մէջ: Իսրայէլեան բանակը երէկ յայտարարեց, թէ ամբողջութեամբ տիրապետած է Եգիպտոսի հետ սահմանային Ռաֆահ անցակէտին եւ կը հետապնդէ պաղեստինցի զինեալները: Պաշտպանութեան նախարար Եոավ Կալանթ չթաքցուց իսրայէլեան ծրագիրները, այլ զգուշացուց, որ Ռաֆահի գործողութիւնը պիտի շարունակուի, «մինչեւ շրջանին մէջ Համասի ուժերուն կործանումը կամ գերեվարուած իսրայէլացիներէն մէկուն ազատ արձակումը»: Իսկ Համասի բանբեր Ապու Օպէյտա յայտարարեց, թէ մահացած է իսրայէլցի տարեց գերի Ճուտի Ֆէյնշթայն, որ ամիս մը առաջ ծանրօրէն վիրաւորուած էր Կազայի դէմ իսրայէլեան ռմբակոծութեան պատճառով ու կարելի չէր եղած տրամադրել բժշկական օգնութիւն՝ պաշարումին հետեւանքով:

Որպէս հակադարձութիւն Ռաֆահի զարգացումներուն, պաղեստինցիները Կազայի մերձակայ բնակավայրերուն ուղղութեամբ արձակեցին 30 հրթիռ, պատճառելով հրդեհներ եւ նիւթական վնաս: Համաս շարժումը ամերիկեան վարչակազմին եւ միջազգային ընտանիքին կոչ ուղղեց ճնշում բանեցնել Իսրայէլի վրայ՝ վերջ տալու համար հարիւր հազարաւոր քաղաքացիներու կեանքը վտանգող յարձակումներուն: «Ռաֆահի սահմանակէտին ներխուժումը ոճիր մըն է, որ կը բացայայտէ միջնորդներուն ջանքերը խափանելու իսրայէլեան մտադրութիւնը՝ յանուն Նեթանիահուի կառավարութեան հատուածական շահերուն», յայտարարեց Համաս:

Եգիպտոսի իշխանութիւնները դատապարտեցին Ռաֆահի գործողութիւնները, ահազանգելով, թէ իսրայէլեան յարձակումը կը խափանէ զինադադարի հասնելու ջանքերը: Իսկ Լիբանանի արտաքին գործերու նախարարութիւնը զգուշացուց Ռաֆահի ուղղութեամբ լայնածաւալ գործողութեան մը վտանգաւոր հետեւանքներէն: Նախարարութիւնը ահազանգեց, թէ Կազայի այլ շրջաններէ Ռաֆահ

(Շար.ը տեսնել 4րդ էջ)

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԸՆԴՈՒՆԵԾ ԵՐԵՔ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐԸ

Երկուշաբթի, 6 Մայիս 2024-ին, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետը իր գրասենեակին մէջ ընդունեց Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակութեան Լիբանանի Վարիչ Մարմինի ատենապետ Վանիկ Տագէսեանը, Հայ

Յեղափոխական Դաշնակցութեան Կեդրոնական Կոմիտէի ներկայացուցիչ Յակոբ Բագրատունին եւ Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան Լիբանանի Շրջանային վարչութեան ատենապետ տոքթ. Աւետիս Տագէսեանը:

Վեհափառ Հայրապետը ողջունեց միջկուսակցական գործակցութիւնը եւ կարեւորութեամբ շեշտեց զայն աւելի ծաւալելու հրամայականը: Ներկաները, իրենց կարգին, դարձեալ յանձնառու եղան գործակցական ոգիով շարունակելու իրենց հաւաքական քննարկումները ընդհանրապէս Հայաստանն ու հայ ժողովուրդը եւ մասնաւորաբար Լիբանանի հայութիւնը յուզող հարցերուն շուրջ:

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՎԱՒԵՐԱՑՈՒՑ ԳԵՐՇ. Տ. ԳԵՂԱՄ ԱՐՔ. ԽԱՉԵՐԵԱՆԻՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԸ ՈՐՊԷՍ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԹԵՄԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴ

Հիւսիսային Ամերիկայի Արեւմտեան թեմի Ազգային երեսփոխանական ժողովը իր 51-րդ նիստին ընթացքին Գերշ. Տ. Գեղամ Արք. Խաչերեանը ընտրեց որպէս թեմա-

կալ առաջնորդ: Այս առիթով, Ժողովի դիւանը պաշտօնական նամակով մը ընտրութեան արդիւնքները փոխանցեց Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետին եւ խնդրեց անոր վաւերացումը: Նորին Սրբութիւնը Հայրապետական պաշտօնագրով մը իր օրհնութիւնը տուաւ ժողովական անդամներուն եւ վաւերացուց Սրբազանին ընտրութիւնը:

Գեղամ սրբազան նախապէս առաջնորդն էր Յունաստանի հայոց թեմին, որմէ առաջ որպէս առաջնորդ ծառայած էր Լիբանանի թեմին: Սրբազանը տարբեր պարտականութիւններ եւ պաշտօններ ստանձնած է, ինչպէս՝ Դպրեվանքի հսկիչ, մատակարարապետ, ազգային վարժաններու մէջ կրօնի եւ հայագիտութեան ուսուցիչ: Գեղամ սրբազան 2017 թուականին ստացած է իրաւաբանական ճիւղի մաքիստրոսի աստիճան, Քասլիքի «Ս. Հոգի» համալսարանէն: Ունի հայերէն եւ արաբերէն հրատարակութիւններ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԿԸ ՍԿՍԻ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒԻԼ 2027 ԹՈՒԱԿԱՆԻ ԾԱՆՐԱՄԱՐՏԻ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ

Հայաստանի Հանրապետութիւնը արդէն սկսած է նախապատրաստուել 2027 թուականին Երեւանի մէջ կայանալիք ծանրամարտի աշխարհի ախոյեանութեան:

(Շար.ը տեսնել 4րդ էջ)

ՀՀ ԿԳՄՄ ՆԱԽԱՐԱՐԻ ՏԵՂԱԿԱԼԸ ՎԵՆԵՏԻԿԻ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐՈՒՆ ՀԵՏ ՔՆՆԱՐԿԵԼ Է «ԱԶԳԱՅԻՆ ՓՈՔՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԷՆՔԻ ՆԱԽԱԳԻԾԸ

Հայաստանի Հանրապետութեան կրթութեան, գիտութեան, մշակոյթի եւ մարմնամարզի նախարարի տեղակալ Արթուր Մարտիրոսեանը հանդիպած է Վենետիկի յանձնաժողովի եւ Եւրոպայի խորհուրդի մարդու իրաւունքներու եւ իրաւունքի գերակայութեան գլխաւոր տնօրինութեան պատուիրակութեան հետ, որ գլխաւորած է Վենետիկի յանձնաժողովի անդամ Վերոնիքա Պիլքովան (Չեխիա):

Հանդիպման առանցքին «Ազգային փոքրամասնութիւններու մասին» օրէնքի նախագիծին վերաբերեալ քննարկումն էր:

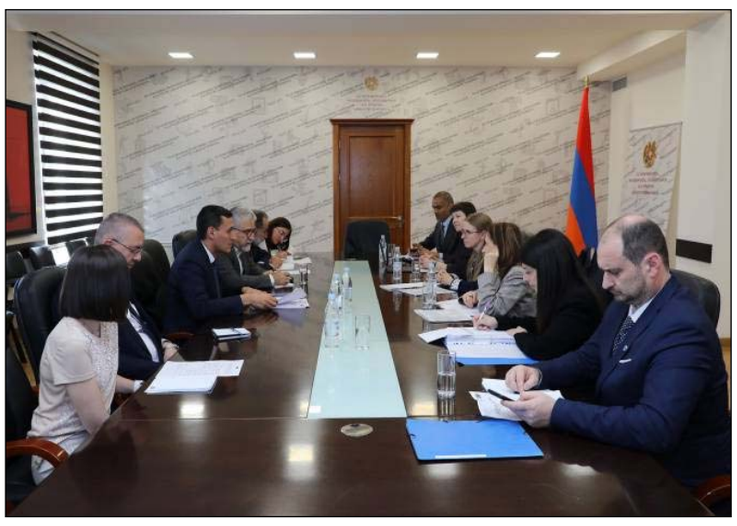

ԿԳՄՄ նախարարի տեղակալ Արթուր Մարտիրոսեանը ողջունած է պատուիրակութեան անդամները եւ նշած, որ Հայաստանի կառավարութիւնը կը կարեւորէ միջազգային կառոյցներուն հետ համագործակցութիւնը. «Հայաստանի Հանրապետութիւնը խստօրէն կը հետեւի միջազգային բոլոր օրէնքներուն, այդ շարքին՝ ազգային փոքրամասնութիւններու կրթութեան եւ մշակութային կեանքին վերաբերող իրաւունքներուն»:

Կողմերը անդրադարձած են «Ազգային փոքրամասնութիւններու մասին» օրէնքի նախագիծի մշակման գործընթացին եւ անոր մէջ ԿԳՄՄ նախարարութեան մասնակցութեան ու ներկայացուցած առաջարկներուն: Վենետիկի յանձնաժողովի պատուիրակութեան տեղեկացուած է, որ ԿԳՄՄ նախարարութիւնը մասնակցած է օրէնքի նախագիծին՝ ազգային փոքրամասնութիւններու կրթութեան իրաւունքին նուիրուած յօդուածի մշակման: Արթուր Մարտիրոսեանի դիտարկմամբ՝ յօդուածը թէեւ ծաւալուն չէ, բայց առանցքային նշանակութիւն ունի ամբողջ օրէնքի ծիրին մէջ:

Փոխնախարարը ներկայացուցած է լրացուցիչ տեղեկութիւն նշուած յօդուածի առանձին կէտերու վերաբերեալ, մասնաւորապէս՝ ուսուցման լեզուի ընտրութեան, առարկայական ծրագրերու մշակման, դասագիրքերու հրատարակման, ուսուցիչներու պատրաստման, միջին մասնագիտական եւ բարձրագոյն ուսումնական հաստատութիւններ ընդունելութեան կարգերի վերաբերեալ:

Հանդիպման ընթացքին քննարկուած են երկուստէք հետաքրքրութիւն ներկայացնող շարք մը հարցեր:

ԱՅՍ ՏԱՐՈՒԱՅ ԱՌԱՋԻՆ ԵՌԱՄՍԵԱԿԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՇԽՈՒԺՈՒԹԵԱՆ ՅՈՒՅԱՆԻՇԻ ԵՐԿՆԻՇ ԱՃ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԱԾ Է

Հայաստանի մէջ տնտեսական աշխուժութեան ցուցանիշը 2024 թուականի Յունուար-Մարտ ամիսներուն 14,3 տոկոսով բարձր եղած է նախորդ տարուայ նոյն ժամանակահատուածի տուեալէն: Այդ մասին նշուած է ՀՀ Վիճակագրական Կոմիտէի ներկայացուցած՝ երկրի ընկերատնտեսական վիճակը բնութագրող մաքրոտնտեսական ցուցանիշերու հերթական ամփոփագրին մէջ:

Ընդ որում, այս տարուայ Մարտին նշուած ցուցանիշը Փետրուարի համեմատ աճած է 10,4, իսկ 2023-ի Մարտ ամսուան համեմատ՝ 15,3 տոկոսով:

Այս տարուայ առաջին եռամսեակին Հայաստանի արտաքին առեւտրաշրջանառութիւնը նախորդ տարուայ նոյն ժամանակահատուածին համեմատ աճած է 2,1 անգամ՝ կազմելով 9 միլիառ 169,7 միլիոն տոլար:

Փետրուարի համեմատ Մարտին առեւտրաշրջանառութիւնը աճած է 7,3 տոկոսով: 2024-ի Մարտին, նախորդ տարուայ նոյն ամսուայ համեմատ, աւելցած է 2,1 անգամ՝ կազմելով 3 միլիառ 568,2 միլիոն տոլար:

Տարուայ առաջին եռամսեակին Հայաստանէն արտահանումը 2,7 անգամ գերազանցած է նախորդ տարուայ նոյն ժամանակահատուածի ցուցանիշը՝ կազմելով 4 միլիառ 422,8 միլիոն տոլար: Այս տարուայ Մարտին, Փետրուարի համեմատ, աճը կազմած է 13,1 տոկոս, իսկ 2023-ի Մարտի համեմատ աւելցած է 3 անգամ՝ կազմելով 1 միլիառ 845,4 միլիոն տոլար:

2023 թուականին Հայաստանի մէջ բնակչութեան մէկ շունչի հաշուարկով համախառն ներքին արդիւնքը կազմած է 8170 ԱՄՆ տոլար: 2022 թուականին ՀՆԱ-ն՝ մէկ շունչի հաշուով կազմած է 6661 տոլար:

ՀԱՅԵՐԸ ԵՒ ՔՆՆԱԿԱՆ ՄՏԱԾՈՂՈՒԹԵԱՆ (CRITICAL THINKING) ՀՐԱՄԱՅԱԿԱՆԸ

Կասկածէ վեր է, որ ընկերութեան մը, ազգի մը կամ որեւէ խմբաւորումի ողնայարը կը հանդիսանայ երիտասարդ տարրը, որ իբրեւ քաթալիսդ մղում կու տայ շարժումներու կամ պատճառ կը դառնայ ընկերային անդա-

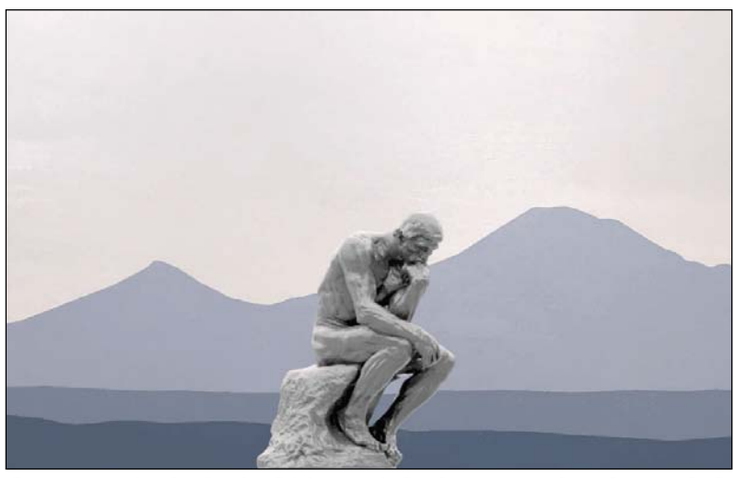

մալուծութեան: Եթէ ընկերութիւն մը առողջ է, անպայման որ ունի երիտասարդութիւն մը, որ զայն կ՚առաջնորդէ դէպի առաջ՝ յառաջդիմութեան, ընկերային դրական փոփոխութիւններու, քաղաքակրթութեան եւ գաղափարախօսական նուաճումներու ուղղութեամբ:

Երբ ընկերութիւն մը կը պարզէ հիւանդագին վիճակ մը, էական պատճառներէն մէկը պէտք է փնտռել երիտասարդութեան դրսեւորած հոգեմտաւոր իրականութեան մէջ: Չմոռնանք որ երիտասարդութիւնը ինքնըստինքեան գոյութիւն չէ, նոյնիսկ եթէ բնախօսական տուեալները այդ մէկը կ՚ենթադրեն: Երիտասարդութիւնը նաեւ դաստիարակութիւն է, ժառանգութիւն է: Երիտասարդութեան ըմբոստ, առկայ պայմանները մերժելու, միշտ փոփոխութիւններու հակամէտ նկարագիրը կրնայ ճիշդ հակառակ արդիւնքը տալ եթէ չուղղուի, չդաստիարակուի:

Պահպանողական, իշխանատենչ եւ շահամէտ ղեկավարութիւները, պետական թէ կուսակցութիւններու մակարդակին վրայ, դէմ են դաստիարակուած եւ տեսլապաշտ երիտասարդութեան, որովհետեւ նման երիտասարդութեան մը գոյութիւնը ենթահողը կը պատրաստէ փոփոխութիւններու, յառաջդիմութեան, հաշուետուական համակագի յառաջացման եւ յեղաշրջումներու, որոնք բնականօրէն կը հակադրուին իշխանամոլական խաւարամտութեան եւ աւատապետական մաֆիականութեան:

Իսկ ի՞նչ վիճակ կը պարզէ հայ երիտասարդութիւնը պահպանողականութիւն-փոփոխութիւն յարաբերութեան մէջ: Բնականօրէն, հայ երիտասարդը եւս ենթակայ է իր միջավայրի ազդեցութեան, որ իր անմիջական դրոշմը կը դնէ անոր առօրեային վրայ: Քաղաքական կամ ընկերային հոլովոյթներու հետ բնականօրէն փոխուած է հայ երիտասարդութեան դիմագիծը: Այսպէ՛ս է, կը փոխուի:

Հայաստանի վերանկախացումէն ետք, Հայաստանի նորաստեղծ պահպանողական խաւի իշխանատենչ խաղերը եկան կլանելու նաեւ հայ երիտասարդութիւնը, որ մեծ տոկոսով սկսաւ լողալ նոյն իշխանատենչութեան եւ նիւթապաշտութեան ճահիճին մէջ ու սկսաւ բռնել այլասերման ճամբան: Սփիւռքը շատոնց մխրճուած էր այդ տիղմին մէջ:

Այս հոսանքին առընթեր, նշմարելի է նաեւ գոյութիւնը այլ հոսանքի մը, որ կը պահուըտի գաղափարին ետեւ, իր արարքները կ՚արդարացնէ գաղափարով, բայց այս կեղծիքին ետեւ հիմնականօրէն առկայ է անձնիշխանութիւնը՝ իր աւատապետական ու մաֆիական ստորոգելիներով: Այս հոսանքը նոյնքան այլասերող եւ ապաքաղաքականացնող իրավիճակ մը ստեղծած է, որովհետեւ կ՚արտադրէ տիպարներ, որոնք գաղափարականութիւնը աղարտելու կողքին, կը վարակեն ժխտականութիւն եւ վանողականութիւն:

Այս բոլորին մէջ կայ սակայն գաղափարական առողջ երիտասարդութիւն մը, որ կը պայքարի պահելու համար իր առհաւական դիմագիծը: Այս երիտասարդները, սակայն, ներկայ իրավիճակին մէջ կը ներկայացնեն փոքրամասնութիւն մը եւ իրապաշտ ըլլալու համար, առայժմ չունին քաղաքական, ընկերային եւ տնտեսական մեր կեանքը բարեփոխելու տուեալներ, որովհետեւ դէմ-յանդիման կը գտնուին անպատասխան հարցադրումներու: Ինչպէ՞ս կենսաւորել տեսլապաշտութիւնը իշխանատենչական անբարոյութեան այս մթնոլորտին մէջ: Տեսլապաշտութիւնը վերածել միջոցի թէ նպատակի: Եթէ միջոց է, ինչպէ՞ս պայքարիլ հակառակ հոսանքի ահարկու զէնքերուն դիմաց:

Այս հարցումները հայ երիտասարդութիւնը դէմ-յանդիման կր դնեն հրամայականի մը՝ մտածողութեան եղանակի մը, քննական մտածողութեան զարգացման, որ ունի գիտական, վերլուծական եւ հետաքննական հիմք ու լաւագոյնս կը պատշաճի ներազգային եւ միջազգային իրավիճակներուն, մասնաւորաբար համացանցի եւ ընկերային ցանցերու անհակակշիռ զարգացման մթնոլորտին մէջ: Պէտք է փոխենք մեր մտածելու ձեւը, ոչ թէ խորքը: Մեր մտածելաձեւը պէտք է յարմարի 21-րդ դարու արհեստագիտական արագընթաց նուաճումներու հոլովոյթին, ինչու չէ տեսնելու, տուեալներ հաւաքելու, վերլուծելու եւ եզրակացնելու համակարգչային եղանակին: Վերջ ի վերջոյ, պայքարը, շարժումը գիտութիւններն են, իրենց քաղաքական, տնտեսական եւ զինուորական բազմաթիւ երեսներով:

Գաղափարական մեր ժառանգութիւնները, մեր արմատներէն եկած աւիշը մեզի կրնան շնորհել հաւատք, սակայն չեն կրնար մեզի տրամադրել գործի եւ պայքարի գիտական միջոցները: Պէտք է յամառօրէն կառչինք մեր մշակութային ժառանգութեան եւ անշեղօրէն պահենք մեր ազգային աւանդութիւնները, սակայն ասոնցմէ դուրս չենք կրնար չտեսնել հրամայականը՝ մտածելու նոր եղանակի մը,

ՎԱՐՈՒԺ ԹԷՆՊԷԼԵԱՆ

(Շար.ը տեսնել 4րդ էջ)

ԱՐՑԱԽԵԱՆ ՅՈՒՇԵՐ

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԻՆՔՆԱՎԱՐ ՄԱՐԶԷՆ Լ.Ղ. ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ՝ ԱՊԱ ԴԱՐՁԵԱԼ ԳԵՐԵՒԱՐՈՒԱԾ ԵՒ ՀԱՅԱԹԱՓՈՒԱԾ ԱԶԱՏԱՏԵՆՉ ԼԵՌՆԱՇԽԱՐՀ

1977-2023

Կարծես թէ անհաւատալի երազ էր, երբ 1977-ի Օգոստոս 8-ին, Երեւանի պետական համալսարանի ուսանողս, ընդառաջելով Հաթերք գիւղի ականաւոր դէմքերէն Տիգրան Օհանեանի, ճամբայ ինկայ դէպի «արգիլուած հայրենիք», այն ժամանակ խորհրդային Ատրպէյճանի ինքնավար մարզ՝ Լեռնային Ղարաբաղ: Երեւանի աւտոկայանէն վարձելով «փափախճի» Աշոտ ամենագնաց «Մոսկվիչ» ինքնաշարժը, 10 ժամուան դժուարին ճանապարհորդութենէ ետք, Սեւանի ափերով հասանք Սարսանկի նորկառոյց լիճ ամբարտակի կողքին գտնուող Հաթերք գիւղը:

Ինչ իմանայինք որ տասնամեակ մը ետք արցախեան ազգային ազատագրական շարժումը այստեղէն է որ ծնունդ պիտի առնէր ընդդէմ Պաքուի բռնատէրերու եւ խորհրդային կառավարիչ «Օմոն»-ի (Ներքին գործերու նախարարութեան յատուկ ջոկատներ) դէմ:

Ստեփանակերտ 1993

Մեր կեցութեան քանի մը օրուան ընթացքին ականատես եղանք Հեյտար Ալիեւի կեղծ համայնավարական լոզունգներու քարոզչութեան աւերիչ երեւոյթներու: Ամէն տեղ հայկական գերեզմաններու կողոպուտ, աճիւններու դուրս շպրտում, հայկական գիւղերու կղզիացում արուեստական եւ անմարդկային միջոցներով: Առեւանգումներ, սպանութիւններ ամէնուրեք եւ հայ ազգաբնակչութեան հետզհետէ համբերութեան բաժակի յորդումը, այն ժամանակ իսկ գաղտնի կազմակերպութիւններու եւ շարժումներու ծնունդով, որոնցմէ էր «Սողոմոն Թեհլիրեան» կազմակերպութիւնը: Մէկ խօսքով, յեղափոխութիւնը արդէն իսկ կը բոցկլտար, որ հետագային պիտի վերածուէր համազգային ցոյցերու եւ անկախութեան հռչակման:

Երեւանէն վերադարձիս, թուղթին յանձնեցի տպաւորութիւններս եւ որպէս յօդուած ուղարկեցի Պէյրութ, որ լոյս տեսաւ Ռ.Ա.Կ.«Զարթօնք»-ին մէջ, որմէ արտատպեցին սփիւռքահայ բազմաթիւ թերթեր, ինչպէս՝ Ֆրանսայի հանրածնօթ «Հայ պայքար»-ը:

Ազատամարտիկ նահատակ Մոնթէ Մելքոնեան հետագային խոստովանած է, թէ ինք առաջին անգամ Ղարաբաղ Արցախի մասին կարդացած եւ իմացած է այդ պատմական յօդուածէն, որ սակայն պատճառ դարձաւ Խորհրդային Հայաստանի մէջ ձերբակալուելու եւ հեռացուելու Երեւանի պետական համալսարանի պատմութեան բաժանմունքէն եւ հանրապետութենէն...:

1993-ին, նոր դուրս եկած Սուրիոյ «Մեզզէ» ռազմա-քաղաքի կալանավայրէն, Երեւանի պետական համալսարանի ականաւոր դասախօսներուս Պետրոս Յովհաննէսեանի ու Լենտրուշ Խուրշուդեանի ազդու միջամտութեամբ վերադարձայ համալսարան, ուր եւ աւարտեցի ուսումս 1996-ին, նաեւ միջազգային լրագրութեան բաժինէն: Անշուշտ առաջին գործս եղաւ այցելել Արցախ, նորանկախ Լ.Ղ. Հանրապետութեան, որ ծնունդ առած էր 1991-92 թուականներուն: Ծանօթացայ ազատամարտիկ, տակաւին պատանի Տարօն Յակոբեանին հետ (որդին Լ.Ղ. Հանրապետութեան Գերագոյն խորհուրդի քարտուղար, Արցախի դրօշը Սաֆանովի նախկին կառավարական շէնքին վրայ պարզողներէն, նահատակ Վլատիկ Յակոբեանին):

Շուտով, 11-ժամեայ յոգնեցուցիչ ճամբորդութենէ ետք, Երեւան-Գորիս-Շուշի-Ստեփանակերտ ուղիով, գիշերուան ժամը 12-ին, հասանք մայրաքաղաքի Վերածնունդի հրապարակը: Ամէն տեղ լուսաւոր էր, շնորհիւ Սարսանկի ամբարտակի ելեկտրակայանէն մինչ քաղաքամայր Երեւան օրուան եւ գիշերուան մեծ մասը կ'անցընէր մթութեան մէջ...

Զիս ջերմօրէն ընդունելով իր համեստ «վարձով» բնակարանին մէջ, արցախեան շարժման ականաւոր դէմքերէն մէկը, Վլատիկ Յակոբեան, նաեւ պատմաբան ու գիրքերու հեղինակ, մինչեւ առաւօտեան ժամերը, իր որդւոյն հետ զրուցեց արցախեան, հայաստանեան եւ սփիւռքեան հարցերու մասին: Հարիւրամեակներէ ի վեր առաջին անգամ, հայ ժողովուրդը կարողացաւ բռնագրաւեալ հողեր ազատագրել, հիմնելով երկրորդ հանրապետութիւն, հակառակ ներքին եւ արտաքին դաւադիրներու սադրանքներուն, յայտնեց մեծ հայրենասէրն ու առասպելական պետական գործիչը:

Առաւօտեան եղանք Լ.Ղ. Հանրապետութեան նախագահի պաշտօնակատար, Գէորգի Պետրոսեանին մօտ, իր կառավարական գրասենեակին մէջ: 1976-77 թուականներու Պատմութեան բաժանմունքի դասընկերս՝ Արթիւր Մկրտչեան, նորանկախ հանրապետութեան առաջին նախագահը «մութ պայմաններու» մէջ նահատակուած էր մերժելով Ատրպէյճանի ղեկավար Մութալիպովի եւ իր հայ դաւաճան գործակիցներու պահանջները...

Այցելելով մեծ նահատակ Արթիւր Մկրտչեանի շիրիմին, Հայրենական Մեծ պատերազմի հերոսներու պանթէոնէն մէջ, շրջելով Ստեփանակերտի ու Շուշիի մէջ, հանդիպեցանք նաեւ Զոյա Օհանեանին, այժմ դատախազուհի, որ Հաթերքէն իր քրոջ հետ տեղափոխուած էր Ստեփանակերտ, աշխատելով պետական կառոյցներու մէջ:

Անմոռանալի էր մեր առաջին եւ ապագային տասնեակ մը հանդիպումները Արցախի հոգեւոր Առաջնորդ, խիզախ եւ անվախ Պարգեւ Արք. Մարտիրոսեանին հետ, Շուշիի իր բնակարանին մէջ: Հետագային, իր ջանքերով պիտի վերականգնուէր Շուշիի իր բնակարանին դէմը գտնուող Սրբոց Ղազանչեցոց եկեղեցին: Իլհամ Ալիեւի հրամանով, հոգեկան խանգարումներով եւ ստորակայութեան զգացումով տառապող այդ ճիւաղը պիտի ռմբակոծէր Շուշիի Սրբութիւն Սրբոցը 2020-ին, «բանի տեղ չդնելով» Ռուսիոյ ղեկավար Վլատիմիր Փութինի եւ Սերկէյ Լաւրովի յորդորները՝ չքանդելու հայկական պատմական սրբատեղիները, որ իբր թէ Քրեմլինի պաշտպանութեան տակ առնուած էին...

1998-ի Սեպտեմբեր 2-4 ժամանակաշրջանին, Արցախ աշխարհ ապրեցաւ փառաւոր օրեր: Մայր Հայրենիքէն լրագրողներու մեծ պատուիրակութիւն մը ճամբայ ինկանք հանրակառքով դէպի ազատատենչ Ստեփանակերտ: Հոն էին արդէն ոչ միայն Հայաստանի Ազգային ժողովի պատգամաւորներ, նաեւ հայ ժողովուրդի փառապանծ ռուս զաւակներ՝ Զօրավար Ալեքսանտր Լեպեր, որ իր որոտընդոստ ձայնով յայտարարեց ի լուր աշխարհին, թէ Լեռնային Ղարաբաղը երբեք Ատրպէյճանի մաս չէ կազմած, այլեւ՝ Խ. Միութեան... Փառաւոր ելոյթ ունեցաւ Ռուսիոյ պետական Տումայի փոխնախագահ, Արցախի մեծ բարեկամ Կոնստանթին Զաթուլին: Վերածնունդի հրապարակին վրայ գտնուող պատուանդանի վրայ կանգնած էին հայ ժողովուրդի միաբանուած հերոս ղեկավարները, գլխաւորութեամբ նահատակ սպարապետ Վազգէն Սարգսեանի, նախագահ Ռոպերթ Քոչարեանի, պաշտպանութեան նախարարներ Սամուէլ Պապայեանի եւ Սերժ Սարգսեանի:

Զօրավար Ալեքսանտր Լեպեր

Սպարապետ Վազգէն Սարգսեան

«Երբ միաբան էինք տարինք անհաւատալի յաղթանակներ», յայտարարեց Արցախի թեմի հոգեւոր Առաջնորդ Պարգեւ Արք. Մարտիրոսեան: Արցախի Ազգային ժողովի նախագահ Օլեկ Եսայեան ու բազմահազար ժողովուրդ ժամանած Հայաստանէն, Խ. Միութեան նախկին երկիրներէն, Սփիւռքէն: Այսպիսի հզօրներու ներկայութեամբ «Ատրպէյճանը ում շունն էր»:

Հետաքրքրական դրուագներ պատահեցան, երբ Զուիցերիոյ Արտաքին գործերու նախարարութեան նախաձեռնութեամբ հայրենասէր գործիչ Վիգէն Չթըրեան կազմակերպեց Ատրպէյճանի մամուլի եւ զանգուածային լրատուութեան ականաւոր դէմքերու այցը Արցախ: Նախապէս Պաքուի մէջ, Հեյտար Ալիեւ կազմակերպած էր հանդիպում-խորհրդաժողով Հայաստանի-Արցախի, Վրաստանի եւ Ատրպէյճանի լրագրողներու մասնակցութեամբ երեք լեզուով «Բարեւ ձեզ, քամար ճորպա, հոշ կելտինիզ»-ով ողջունելով պատուիրակութիւնները իր պալատին մէջ: Այդ օրերուն, իր հեռատեսիլային եւ տեսերիզային ելոյթներով, Հեյտար Ալիեւ արդէն կը յորդորէր Ատրպէյճանի ժողովուրդը, որ Լեռնային Ղարաբաղը արդէն երկրին կազմին մէջ չէր այլեւս: Ըստ Հ.Հ. վաղամեռիկ դեսպան, հմուտ դիւանագէտ Համլէտ Գասպարեանի, եթէ Հեյտար Ալիեւ քիչ մըն ալ երկար ապրէր, Արցախի հարցը լուծուած կ'ըլլար ի նպաստ հայերու:

Վերադառնալով Ատրպէյճանի լրագրողներու պատուիրակութեան Արցախ այցելութեան, անվտանգութեան պայմաններէ մեկնելով Էրեբունիի օդակայանէն ուղղաթիռով փոխադրուեցանք Խոճալուի օդակայանը: Պաքուէն ժամանած էին այլ ազգութիւններու պատկանող հեղինակաւոր մամլոյ գործիչներ: Քանի մը օր շարունակ, ազերի հիւրերը պտտեցան ինչպէս Ստեփանակերտի, այնպէս ալ Շուշիի մէջ, Արցախի հող վերցնելով եւ ստանալով պատասխան, թէ հողին համար բաժնեկիցներ չեն ըլլար..: Էլտիկար Ալիեւ, Օլեկ Եսայեանի ներկայութեամբ ճաշկերոյթի ընթացքին հայկական մենապար իսկ կատարեց, Երեւան թռչելէ առաջ, պատուիրակները այցելեցին Գանձասարի վանք, խորոված հիւրասիրուելով ազնիւ արցախցիներու կողմէ եւ հրաժեշտի խօսքերէ ետք վերադարձան քաղաքամայր Երեւան:

Դժբախտաբար, միշտ չէ որ միաբան էին ազատ Արցախի ղեկավարները: Սակայն վստահ ենք որ հայ ժողովուրդը, ինչպէս միշտ, իր մէջ ոյժ եւ կորով պիտի գտնէ ազատագրելու դարձեալ Արցախը, ինչպէս Դաւիթ Բեկի, Իսրայէլ Օրիի, Յովսէփ Էմինի եւ այլ պատմական նուիրեալներու օրինակով:

ՀԱՄՕ ՄՈՍԿՈՖԵԱՆ

«ՍԱՀՄԱՆԱԶԱՏՈՒՄ ԿԱՄ ՊԱՏԵՐԱԶՄ»

(Շարունակուած Ա. էջէն)

գաղափարին հետ: Անոր համար համաձայնեցուած բոլոր սկզբունքները պէտճ է արձանագրել խաղաղութեան պայմանագրին մէջ», ըսաւ Փաշինեան: Ան վստահեցուց, թէ տարի մը ետք Հայաստանի 29 հազար 743 քառակուսի քիլոմեթր տարածքը պիտի չփոխուի, որովհետեւ հիմնուած պիտի ըլլայ օրինականութեան վրայ:

ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ-ԵԿԵՂԵՑԻ ԼԱՐՈՒԱԾՈՒԹԻՒՆ

Սահմանազատումի հոլովոյթին եւ Բագրատ Սրբազանին առաջնորդած ժողովրդային շարժումին լոյսին տակ, իշխանութիւն-եկեղեցի լարուածութիւնը կը հասնի վտանգաւոր աննախադէպ աստիճանի՝ փոխադարձ ամբաստանութիւններով եւ սուր քննադատութեամբ:

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան երէկ տուած մամլոյ ասուլիսի ընթացքին Ամենայն Հայոց Գարեգին Բ. Կաթողիկոսը անձամբ ամբաստանեց ընդդիմադիր քաղաքական շարժում գլխաւորելու մէջ: «Ինչո՞ւ Կաթողիկոսը պիտի առաջնորդէ քաղաքական շարժում: Շարժումին խօսնակը յայտարարեց, թէ նպատակն է վերականգնել նախորդ իշխանութիւնը», ըսաւ Փաշինեան եւ յիշեցուց, թէ 2021-ի ընտրութիւններէն ետք նախկին նախագահ Ռոպերթ Քոչարեան բացատրած էր, թէ ինչպէս պէտք է եկեղեցւոյ միջոցաւ իրականացնել իշխանափոխութիւն: Դիտել տալով, որ հոգեւորական մը չի կրնար քաղաքական խօսք արտասանել առանց Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի արտօնութեան կամ յանձնարարականին, Փաշինեան եզրակացուց, որ «Կաթողիկոսը այս հոլովոյթին առաջնորդն է, իսկ շահառուն՝ ընդդիմադիր Հայաստան դաշինքի ղեկավար Ռոպերթ Քոչարեանը»: Փաշինեան յայտնեց նաեւ, որ հայ առաքելական եկեղեցւոյ բարձրագոյն ղեկավարութիւնը ձախողած է իր հոգեւոր առաջնորդութեան մէջ, ուստի կը փորձէ դիմել քաղաքականութեան: Ան յստակացուց, թէ իշխանութիւնը եկեղեցւոյ հետ հակամարտութեան մէջ չէ, լրագրողներուն կոչ ուղղելով եկեղեցւոյ հարցնել, եթէ հակամարտութեան մէջ են իշխանութեան հետ:

Վարչապետ Փաշինեանի մամլոյ ասուլիսին ընթացքին հնչած քննադատութիւններուն հակադարձեց Հոգեւոր գերագոյն խորհուրդը: «Խիստ վտանգաւոր կը համարենք առանց համապարփակ ու երաշխաւորուած լուծումներու Տաւուշի սահմանամերձ շրջանին մէջ սահմանազատումի եւ սահմանագծումի անունին տակ իրականացուող գործողութիւնները, որոնք սպառնալիքներ կը յառաջացնեն մեր ժողովուրդին համար», նշուեցաւ Էջմիածինէն հրապարակուած յայտարարութեան մէջ, աւելցնելով, որ եկեղեցականները չեն կրնար անտարբեր եւ անհաղորդ մնալ ժողովուրդի կարիքներուն եւ անհանգստութիւններուն, այլ կոչ կ'ուղղեն արդար մտահոգութիւններուն մասին արտայայտել միայն խաղաղ միջոցներով, հանդարտօրէն եւ զապուած՝ զերծ մնալով ապօրինութիւններէն:

Իսկ Բագրատ Արք. Գալստեանեան յայտնեց, թէ իշխող կուսակցութեան բարձրաստիճան շրջանակներէն ազդակներ կը ստանայ իր գլխաւորած շարժումին մասնակցելու մասին: Ան իր շարժումին հակառակող կողմը որակեց չարի եւ պառակտումի ուժ: «Ճշմարտութիւնը պէտք է յաղթէ: Անոնք պէտք է սուտի համար պատասխան տան: Եկաւ բան մը ըսաւ, երկու օր ետք սկսան սահմանազատումի երկրաչափական աշխատանքները, ուստի մենք պէտք է լուծենք հոլովոյթը կանգնեցնելու հարցը», ըսաւ Սրբազանը, սուտ համարելով վարչապետին 2021-ի յայտարարութիւնները: Յիշեցնելով, որ Փաշինեան պատրաստակամութիւն յայտնած էր ձեռքը կտրել, եթէ Տաւուշէն գիւղ յանձնուի, Սրբազանը վարչապետին կոչ ուղղեց գործադրել իր խոստումը: Անոր համաձայն, իշխանութիւնը կը սարսափի Տաւուշէն սկսած այս շարժումէն:

Արցախի թեմը իր կարգին յայտարարեց իշխանութեան դէմ ծաւալած շարժումին միանալու մասին, «ետ շրջելու համար վատընթաց ուղղուող այս անիւը, որպէսզի Մայր Հայրենիքը չունենայ Արցախի փորձառութիւնը»:

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Արամ Ա. Կաթողիկոսը իր կարգին կապ հաստատեց Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին հետ եւ իր ամբողջական աջակցութիւնը յայտնեց Գերագոյն հոգեւոր խորհուրդի հրապարակած յայտարարութեան: Վեհափառ Հայրապետները միտքեր փոխանակեցին նաեւ Հայաստանի դիմագրաւած տագնապներուն՝ ներառեալ Տաւուշի խնդիրին շուրջ:

ՌԱՖԱՀԸ ՉԻՆԱԴԱԴԱՐԷՆ ԱՌԱՋ

(Շարունակուած Ա. էջէն)

ապաստանած աւելի քան մէկ միլիոն պաղեստինցիներ կրնան ենթարկուիլ աղէտի: «Միջազգային ընտանիքը պէտք է անյապաղ շարժի՝ կանխելու համար իսրայէլեան շարունակական ոտնձգութիւնները եւ միջազգային օրէնքի բիրտ խախտումը՝ յանգելով զինադադարի», նշեց նախարարութիւնը:

ԲԱՆԱԿՑԱՅԻՆ ԱՆՈՐՈՇՈՒԹԻՒՆ

Եգիպտական լրատուամիջոցներ երէկ հաղորդեցին, թէ Գահիրէի մէջ խորհրդակցութիւնները կը շարունակուին, մասնակցութեամբ Քաթարէն, Համասէն եւ Միացեալ Նա-

հանգներէն ներկայացուցիչներու՝ քննարկելու Կազայի զինադադարին թղթածրարը: Այս հարցը արծարծելու համար երէկ Գահիրէ վերադարձաւ ամերիկեան CIA-ի տնօրէն Ուիլիամ Պըռնզը:

Համասի ղեկավարներէն Ուսամա Համտան յայտարարեց, թէ շարժումը ներկայացնող պատուիրակութիւն մը Գահիրէ ուղղուած է՝ շարունակելու համար զինադադարի բանակցութիւնները: «Այս կ'ապացուցէ մեր դրական վերաբերմունքը եւ համագործակցութիւնը միջնորդներուն հետ՝ յանգելու համար զինադադարի», ըսաւ Համտան, աւելցնելով, թէ «գնդակը այժմ կը գտնուի Նեթանիահուի եւ անոր ծայրայեղական կառավարութեան պարագլուխներուն մօտ»:

Իսրայէլի վարչապետը իր կարգին յայտնեց, թէ զինադադարի առումով Համասի առաջարկները հեռու են իսրայէլեան տարրական պահանջներէն: «Համասի առաջարկները կը նպատակադրեն կանխել մեր ուժերուն Ռաֆահ մուտքը», ըսաւ Նեթանիահու, շեշտելով, որ Ռաֆահի գործողութիւնը պիտի շարունակուի՝ որպէս Համասին վրայ ճնշելու միջոց:

ԱՏԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ՊԻՏԻ ԿԱՆԽՈՒԻ

Պաղեստինի նախագահութեան բանբեր Նապիլ Ապու Ռուտայնա ամերիկեան վարչակազմին կոչ ուղղեց կանխել Ռաֆահի դէմ իսրայէլեան լայնածաւալ յարձակումը, խնայելով այնտեղ ապաստանած հարիւր հազարաւոր տե-

ղահանուածներուն կեանքը: Իսկ Միացեալ Նահանգներու սպիտակ տունը յայտարարութեամբ մը յոյս յայտնեց, որ Իսրայէլն ու Համաս շարժումը լուծեն բանակցային մնացեալ խնդիրները եւ յանգին զինադադարի համաձայնութեան: «Իսրայէլ տեղեկացուց, թէ Ռաֆահի մէջ ընթացք առած գործողութիւնը սահմանափակ է», յայտարարեց ամերիկեան ազգային անվտանգութեան խորհուրդի բանբեր Ճոն Քիրպի, խոստանալով աջակցիլ զինադադարի ջանքերուն:

Նախագահ Ճօ Պայտըն իր կարգին վերահաստատեց Ուաշինկթընի շարունակական աջակցութիւնը Իսրայէլին, թէեւ կան որոշ տարակարծութիւններ: «Ամերիկացինե-

րուն կոչ կ'ուղղեմ միանալ ցեղային ատելութեան երեւոյթին դէմ», ըսաւ Պայտըն: Անոր խօսքով, ամերիկեան վարչակազմը կը շարունակէ աշխատիլ Կազայի մէջ գերեվարուածներուն ազատ արձակումը ապահովելու ուղղութեամբ: «Միացեալ Նահանգներու հրեաներուն կ'ըսեմ, որ դուք առանձին չեք ու ես կը զգամ ձեր մտավախութիւնները», ըսաւ նախագահը: Ան շեշտեց, թէ խօսքի ազատութիւնը կարեւոր է, սակայն կարելի չէ արտօնել, որ համալսարաններուն մէջ շարունակուի ատելութիւնը հրեաներուն կամ որեւէ կողմի նկատմամբ:

ԻՐԱՆԷՆ ԴԺԳՈՀՈՒԹԻՒՆ

Հիւլէական ուժանիւթի միջազգային գործակալութեան ընդհանուր տնօրէն Ռաֆայէլ Կրոսի յայտարարեց, թէ իրենք երբեք գոհ չեն Իրանի հիւլէական թղթածրարի զարգացումներով: Ան կոչ ուղղեց Թեհրանի հիւլէական ծրագրի խնդիրներու լուծումին առումով անյապաղ հասնիլ շօշափելի արդիւնքի:

ԱԼԱՐ ՁԱՁԱՆ

ՉԵՄՓԻԸՆԶ ԼԻԿԻ ԿԻՍԱՒԱՐՏԱԿԱՆԻ ԵՐԹ

ՊՈՐՈՒՍԻԱ ՅԱՂԹԱԿԱՆ

Եւրոպայի ֆութպոլի ակումբներու առաջնակարգ մըրցաշարքի՝ Չեմփիընզ Լիկի կիսաւարտական հանգրուանի երթի առաջին մրցումին, Գերմանիոյ ախոյեան «Պայըրն Միւնիխ»ը իր դաշտին վրայ մրցեցաւ Սպանիոյ ախոյեան «Ռէալ Մատրիտ»ի դէմ: «Պայըրն Միւնիխ» ունէր որոշ առաւելութիւն, սակայն «Ռէալ Մատրիտ» պայքարող կազմն էր: Մրցումի 24-րդ վայրկեանին, պրազիլցի յարձակող Վինիսիուս Ժունիոր» յառաջ տարաւ «Ռէալ»ը, գերմանացի կիսապաշտպան Քրաուսի փոխանցումով: Ապա, յարձակող Սանէ՝ 53-րդ եւ անգլիացի յարձակող Քէյն տուգանայինով՝ 57-րդ վայրկեաններուն հաշիւը դարձուցին 2-1, ի նպաստ «Պայըրն»ի, աւստրիացի կիսապաշտպան Լայմըրի փոխանցումով: Սակայն, 83-րդ վայրկեանին, Վինիսիուս Ժունիոր օգտուեցաւ «Պայըրն»ի քորէացի պաշտպան Մին-Ճայ Քիմի սխալէն ու տուգանային հարւածով հաշիւը դարձուց 2-2: Մրցումը աւարտեցաւ հաւասարութեամբ ու դարձի մրցումին «Ռէալ Մատրիտ» պիտի ունենայ դաշտի առաւելութիւն: Երկրորդ մրցումին, Գերմանիոյ «Պորուսիա Տորթմունտ»ը իր դաշտին վրայ մրցեցաւ Ֆրանսայի ախոյեան «Փարի Սէն Ժերմէն»ի դէմ: Հաւասարակշռուած մրցումի 36-րդ վայրկեանին, յարձակող Ֆուլքրիւկ նշանակեց «Պորուսիա»ի կոլը, պաշտպան Շլոթըրպէքի փոխանցումէն օգտուելով: «Պորուսիա» յաղթանակ տարաւ միակ կոլով, սակայն «Փարի Սէն Ժերմէն»ի նման յառաջապահ օղակ ունեցող խումբի մը դէմ դարձի մրցումը պիտի ըլլայ դժուար: Ստորեւ տեսնել արձանագրուած արդիւնքները.

- Պայըրն Միւնիխ (Գեր.) - Ռէալ Մատրիտ (Սպ.) 2-2
- Պորուսիա Տորթմունտ (Գեր.) - Փարի Սէն Ժերմէն (Ֆր.) 1-0:

ՀԱՅԵՐԸ ԵՒ ՔՆՆԱԿԱՆ ՄՏԱԾՈՂՈՒԹԵԱՆ

(Շարունակուած Ը. էջէն)

քննական մտածողութեան զարգացման: Մեր հաւաքական կեանքին մէջ արձանագրուած թերութիւնները չենք կրնար սրբագրել ինքնանպատակ քննադատութիւններով կամ ճառերով, բայց մանաւանդ... բամբասանքներով ու հայհոյանքներով:

Ամբողջ մարդկութիւնը պահպանողական հոսանքին մէջ կլանող արշաւին դիմաց, չենք կրնար չփնտռել ազդու զէնքեր, չենք կրնար չտեսնել մեր հաւաքական կեանքին փտտումը, չճանչնալ մեր թերութիւնները եւ ըստ այնմ չհակազդել: Հակազդելու համար պէտք է ունենալ քննական մտածողութեամբ շաղախուած առողջ միտք, որ ծնունդն է միջազգային եւ ներազգային իրավիճակներու առարկայական ծանօթութեան: Մեր դատը թաղելու եւ ընդհանրապէս Հայաստանի ու Արցախի դէմ լարուող դաւերուն դիմաց, չենք կրնար մեր վճռականութիւնը չստանալ մեր երիտասարդութենէն, գիտակից երիտասարդութենէն:

Պայքարը անցելապաշտութիւն չէ, գիտութիւն է: Այս օրերուն գիտակցութիւնը սերտօրէն կ՚առնչուի գիտութեան: Հաւատքը միշտ դերակատար է, բայց առանց գիտութեան անբաւարար: Գիտութիւնը պէտք չէ շփոթել ուսման հետ: Այս պարագային, գիտութիւնը ծանօթութիւն է, առարկայական ծանօթութիւնն է շրջապատի պայմաններուն, խաղին օրէնքներուն: Գիտութիւնը ապագան գնահատող տեսիլք է, ցնորատեսութիւն չէ: Գիտութիւնը ծրագրում է:

Կ՚արժէ լրջօրէն մտածել այս մասին: Տարակուսանքը եւ հարցադրումները կը նկատուին սկիզբը քննական մտածողութեան: Պայման է որ տարակուսինք մեր ներկայ իրավիճակով եւ հարցադրումներ կատարենք մեր ապագային նկատմամբ:

Ժամանակն է որ մեր կարդացածներն ու լսածները չսեփականացնենք հալած իւղի պէս... տարակուսինք եւ հարցադրենք... որովհետեւ ճշմարտութիւնը կրնայ այլ տեղ ըլլալ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԿԸ ՍԿՍԻ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒԻԼ...

(Շարունակուած Ը. էջէն)

Լրագրողներու հետ հանդիպման ժամանակ այս մասին յայտնեց ՀՀ վարչապետի աշխատակազմի ղեկավար Արայիկ Յարութիւնեանը:

«Առաջին դէպքն է, որ Ողիմպիական խաղերու մարզաձեւ համարուող մարզաաձեւէն մենք պիտի հիւրընկալենք աշխարհի ախոյեանութիւնը: Այդ իրաւունքը շնորհուած է Հայաստանի Հանրապետութեան՝ Ծանրամարտի միջազգային ֆեդերասիոնի գոնկրէսի ժամանակ: Մենք պատմութիւն ունինք նմանատիպ մեծ իրադարձութիւններու կայացման՝ բռնցքամարտի Եւրոպայի ախոյեանութիւնը, ծանրամարտի Եւրոպայի ախոյեանութիւնը, սամպոյի աշխարհի ախոյեանութիւնը: Օրեր առաջ Հայաստանի մէջ աւարտեցաւ ֆութսալի Չեմփիընզ լիկի եզրափակիչ փուլերը: Մենք կ՚ուզենք շարունակել այս աւանդոյթը, որ լուրջ ազդեցութիւն ունի մեր մարզական ու տնտեսութեան ոլորտներու զարգացման վրայ»,- ըսաւ ան:

Յարութիւնեան վերյիշեց 2023 թուականի ծանրամարտի Եւրոպայի ախոյեանութեան մէջ Հայաստանի տղամարդոց խումբի բոլոր քաշային կարգերուն մէջ նուաճած 10 մետալները՝ յոյս յայտնելով, որ նմանատիպ երեւոյթները շարունակական պիտի ըլլան:

«Մենք հիմա արդէն կը սկսինք նախապատրաստուիլ 2027 թուականի ծանրամարտի աշխարհի ախոյեանութեան: Մեր գործընկերներուն առաջարկած ենք առնուազն 2023 թուականի Եւրոպայի երեւանեան ախոյեանութեան կազմակերպում եւ աւելին: Միջազգային ֆեդերասիոնի հետ համագործակցութեան լաւ փորձ ունինք»,- ըսաւ Յարութիւնեան:

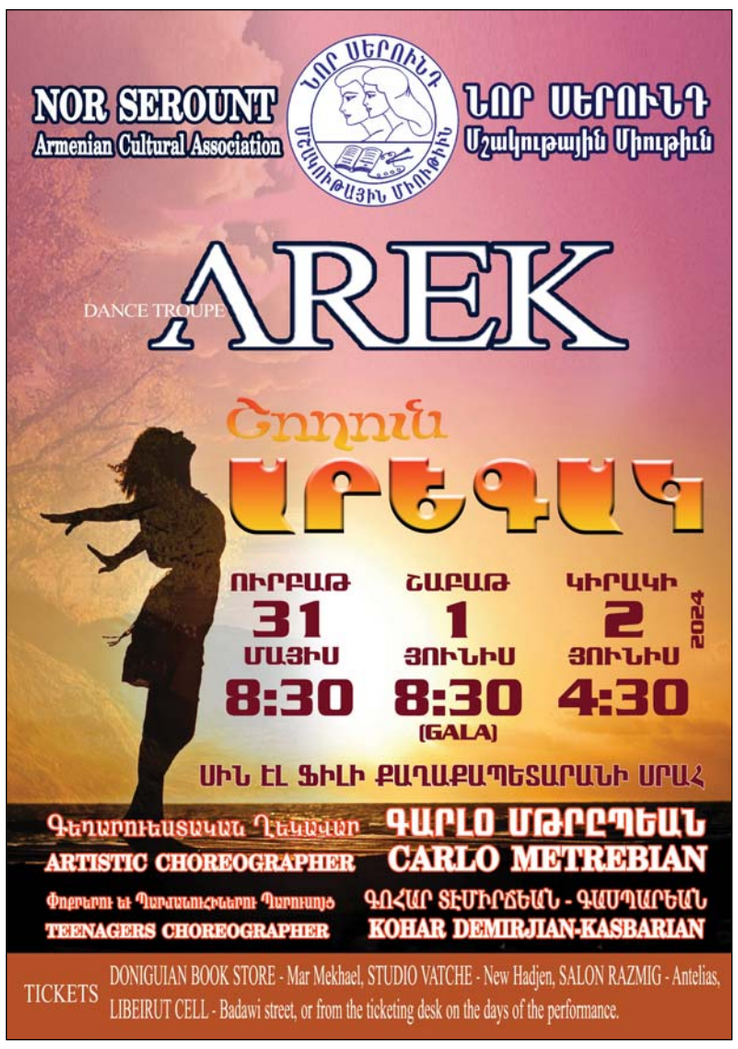

ԼԻԲԱՆԱՆ ՍՆԱՆԿԱՑԱԾ ՉԷ

(Շարունակուած Ա. էջէն)

ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՀԵՐԹԱԿԱՆ ՇԱՐՔ

Ներքին ապահովութեան ուժերու ընդհանուր տնօրէնութիւնը յայտարարեց, որ թմրեցուցիչներու վաճառականութեան դէմ պայքարի ծիրին մէջ կարելի եղած է ձերբա-

կալել 1988-ին եւ 1989-ին ծնած երկու լիբանանցիներ, որոնցմէ մէկուն Նահր էլ Մոթ շրջանին մէջ գտնուող բնակարանը կը գործածուէր թմրանիւթերու վաճառականութեամբ զբաղելու համար: Խուզարկումներուն ընթացքին բնակարանէն գտնուած է թմրանիւթ արտադրող եւ բաթեթաւորող սարքեր: Սայտայի մէջ, ապահովութեան ուժերը ձերբակալած են մարդու վաճառականութեամբ զբաղող եւ ոճրային ամբաստանութիւններով հետպնդուող 1971-ին ծնած լիբանանցի մը: Իսկ երէկ գիշեր ոչ պաշտօնական տեղեկութիւններ տարածուեցան անչափահասներու նկատմամբ սեռային ոտնձգութիւններ կատարած բջիջի 9րդ անդամին ձերբակալութեան մասին եւ հաղորդուեցաւ, թէ ան հայ է ու աշխատանքի բերումով լիբանանահայ համայնքին մէջ ունի գործօն ներկայութիւն:

ԳԱՆԱՏԱԿԱՆ ՕԳՆՈՒԹԻՒՆ ԲԱՆԱԿԻՆ

Իսկ լիբանանեան բանակի հրամանատարութիւնը յայտարարեց, թէ Քֆարշիմայի զօրամասին մէջ տեղի ունեցած է գանատական իշխանութիւններուն կողմէ լիբա-

նանեան բանակին տրամադրուած սարքաւորումներու պաշտօնական յանձնումի արարողութիւնը՝ ներկայութեամբ Լիբանանի մէջ Գանատայի դեսպանին, լիբանանեան բանակի հրամանատարի ներկայացուցիչին եւ շարք մը բարձրաստիճան սպաներու: Դեսպան Սթեֆանի Մքքալըմ շեշտած է լիբանանեան բանակին հետ տեւաբար համագործակցելու կարեւորութիւնը՝ ի տես Լիբանանի անվտանգութեան պահպանումին մէջ անոր գլխաւոր դերակատարութեան:

ARARAD DAILY NEWSPAPER
MANAGING DIRECTOR: ANI SARAFIAN
Tel.-Fax: 01-565599 | P.O.Box: 175275 Mar Mikhael
Beirut | Lebanon | www.araraddaily.com
email: araradoratert@gmail.com
ارارات جريدة سياسية يومية أرمنية | المديرة المسؤولة: اني صرافيان
تصدر عن شركة ماسيس للصحافة والنشر (ش.م.م.)